

**5a. PRZYKŁADOWY PRZEBIEG ZAJEĆ: ŚLADY KULTURY NIEMIECKIEJ
W NAJBLIŻSZEJ OKOLICY**

G = Gość

U = Uczniowie

G: Przyszliśmy dziś na dworzec Opole Główne. Czy ktoś z Was już tu kiedyś był?

U: *(opowiadają, kto dokąd stąd odjeżdżał)*

G: Popatrzcie teraz na tablicę odjazdów. Dokąd można dojechać bezpośrednio z dworca opole Główne?

U: *(wymieniają większe miasta)*

G: A ile jest tu peronów?

U: *(liczą...)* 5!

G: Bardzo dobrze! Dworzec Opole Główne według klasyfikacji dworców PKP S.A. oznaczony jest najwyższą kategorią „Premium”, co oznacza, że odbywa się na nim ruch międzynarodowy, międzywojewódzki i regionalny. Do jakich krajów można dojechać bezpośrednio z tego dworca?

U: *(odpowiadają na podstawie tablicy odjazdów)*

G: Taka klasyfikacja obowiązuje od roku 2015. Wcześniej obowiązywała nieco inna klasyfikacja, na podstawie liczby obsługiwanych w ciągu roku pasażerów. Wówczas Opole Główne oznaczone były kategorią „A”, co oznacza, że rocznie odprawiano tu ponad 2 mln pasażerów.

Ale nie dlatego tu dziś jesteśmy, żeby liczyć pasażerów i oglądać tablice informacyjne. Przejdźmy do hali głównej z kasami.

Dworzec opole Główne przeszedł gruntowny remont, zakończony w roku 2014. Odkryto wówczas, że właśnie w holu, na którym znajdują się kasy, ukryte są pewne tajemnicze „znaczkki”. Jak myślicie, co to było?

U: *(szukają, zgadują... w końcu ktoś wymienia herby znajdujące się u góry między okienkami kas)*

G: Doskonale! A wiecie, co te znaczkki oznaczają?

U: *(zgadują)*

G: Przede wszystkim rzucają się w oczy herby niemieckich państw związkowych. Które z nich rozpoznajecie?

U: Bawaria!

G: Świetnie! Które jeszcze?

U: *(może się zdarzyć, że ktoś odpowie „Saksonia” lub zgadnie inną nazwę)*

G: To niełatwe zadanie, bo podczas odnawiania herbów nie wszystkie kolory prawidłowo dopasowano. Spójrzcie.

(G pokazuje grafikę z oznaczeniami kolorów w heraldyce)

G: Spójrzcie. Istnieje ogólnie przyjęty sposób oznaczania kolorów na herbach. Inaczej oznacza się pola czerwone, inaczej niebieskie... *(G pokazuje czarno-białą planszę z oznaczeniami kolorów)*

G: Jak myślicie, po co wymyślono takie oznaczenia? Przecież można te herby po prostu pokolorować...

U: *(zastanawiają się, próbują zgadnąć...)*

G: Herby są od wielu stuleci symbolami różnych miejscowości, ale także rodzin szlacheckich. Kto wie, jak wygląda herb Opola?

U: Żółty symbol: w połowie orzeł, w połowie krzyż, na niebieskim tle.

G: Bardzo dobrze! Teraz wyobraźcie sobie, że kilkaset lat temu ktoś napisał książkę na temat herbów miast śląskich. Tylko, że kilkaset lat temu nie było kolorowych książek... W jaki sposób można było oznaczyć kolory w czarno-białej książce? No właśnie! Do tego służyły wzory.

Przyjrzyjmy się po kolei herbom i wzorkom na nich.

(G analizuje z U kolory na wzorach herbowych. U zauważają, że na 3. herbie zamiast czerwieni powinna być purpura, a na wszystkich herbach z brązowymi elementami – czerń)

G: Doskonale! Analizując teraz te herby, faktycznie widzimy, że jeden z nich przypomina symbol Saksonii, inny Bawarii. Herb w czarno-białą kratę na środku to herb rodu Hohenzollerów. Co do pozostałych, trudno to jednoznacznie określić. Przede wszystkim dlatego, że wszystkie herby umieszczono tu w formie uproszczonej. Prócz kolorów nie ma na nich nic – żadnych znaków, symboli. Na początku opisaliście herb Opola. Na nim też są dwa kolory: niebieski i żółty. Gdyby i jego tu umieścić, pewnie z takich kolorów by się składał. Tylko czy za sto lat ktoś odgadnie, że te dwa kolory odnoszą się akurat do

Opola? Inne miasta też pewnie mają w herbach akurat kolory: niebieski i żółty... Bez znanego symbolu trudno to określić. Poza tym dworzec w obecnym kształcie pochodzi z końca XIX wieku. Wówczas podział administracyjny dzisiejszych Niemiec wyglądał zupełnie inaczej, państwo nazywało się „Cesarstwo Niemieckie” i w jego ramach istniało „Królestwo Pruskie”. Inne miejscowości miały prawa miejskie, inne były Wolnymi Miastami... Popularność poszczególnych miejscowości była inna, niż dziś.

Ale może ktoś z Was kiedyś na tyle zainteresuje się historią, że uda mu się odgadnąć miasta, których herby widnieją na dworcu Opole Główne...?

G: Ale herby to nie jedyne odkrycie, jakiego dokonano tu podczas ostatniego remontu. W trakcie prac rozbiórkowych ukazały się zamurwane w ścianie trzy pary historycznych drzwi. Łączyły one pomieszczenia, w których przed modernizacją znajdowały się salon prasowy i księgarnia. Natomiast w holu głównym odkryto pod okładziną ścienną historyczne szkliwione cegły w kolorze zielonym i białym.

Poza tym jest tu jeszcze kilka elementów z kultury niemieckiej. Poszukajcie symbolu Flügelrad. Jak myślicie, jak mógłby on wyglądać? Pomyślcie: Flügel – to?

U: Fliegen – to latać!

G: Więc „Flügel”...?”

U: Skrzydła!

G: Doskonale! A „Rad”? Co oznacza?

U: Koło!

G: Świetnie! Więc poszukajcie symbolu Flügelrad!

U: (Znajdują symbol za ostatnim okienkiem kasowym, na wysokości, na której znajdują się herby)

G: Znaleźliście? Otóż symbol Flügelrad na całym świecie znany jest jako symbol kolei, jednak najbardziej popularny jest w Niemczech.

G: Czy macie jeszcze jakieś pytania na temat dworca i jego symboliki?

G: Jeśli nie macie więcej pytań, to z mojej strony wszystko. Dziękuję Wam za aktywny udział w zajęciach i zachęcam do poszukiwań historycznych w Waszej okolicy!

U: Dziękują G.

G i U żegnają się.